

Szeptane na puszczy

Trudno, stało się, eksperyment nie we wszystkim się powiódł. Być może, że całkiem się nie udał. Ale i „Szeptane...” zamierzenie nie było poślednie: zerwać z tradycją pisania tekstów składających się ze wstępu, rozwinięcia oraz zakończenia i przedstawić propozycję składającą się tylko z zakończenia. Co z tego wyszło, zobaczcie sami, jeżeli macie na to choć odrobinę ochoty.

Omega. Zakończenie greckiego alfabetu oraz zakończenie wszystkiego (czyli punkt docelowy kosmogenez) w widzeniu Teilharda de Chardin. Ten wykładowca geologii w Instytucie Katolickim w Paryżu przewidywał wzrastającą centralizację ludzkiego ducha wokół owej Omegi właśnie. Kresem absolutnym, marzył Teilhard, będzie zbiorowe zbawienie całej ludzkości przez Chrystusa Ewolucji. Wizji Teilharda zarzucano bezkrytyczny optymizm. A gdzie piekło, pytano.

Apokatastaza. Mimo, że na pierwszą literę alfabetu (łacińskiego) też oznacza zakończenie. Prawdziwą teorię apokatastazy wyłożył Orygenes. Ów kierownik szkoły katechetycznej w Aleksandrii przewidywał, że u kresu dziejów wszystko powróci do Boga i odzyska stan pierwotnej szczęśliwości. Miałoby to być dosłownie wszystko, wraz z materią i potępionymi duszami. Z Bogiem miał też zjednoczyć się szatan. Aby przekonać do swoich prawd Orygenes napisał ponad 2000 dzieł. Najważniejszych swoich współwyznawców jednak nie przekonał. Poglądy Orygenesesa o minimalizacji potępienia same zostały dość szybko potępione. Teologiczny optymizm został odrzucony. Być może trafił do piekła.

Piekło. Jest zakończeniem drogi. Wydaje się, że to właściwa meta. Dla niektórych oczywiście. Czy jednak na pewno? „Piekło to miejsce anielskiego potępienia”, zauważył u progu zeszłego stulecia psycholog biblijny Oswald Chambers. Na wygłoszonym w tamtych latach w Londynie wykładzie Chambers dowodził, że „zasadniczo piekło nie ma nic wspólnego z człowiekiem”. Póki co więc Najważniejszy Zamyśl nie odkrył się jeszcze przed nami w pełnym kształcie.

Jednak już pojawia się pytanie: gdzie się podziejemy?

Grzegorz K. Wojśław